USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1 proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2018, č. j. OAM-34/LE-LE05-K09-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 12. 2018, č. j. 30 Az 3/2018 – 64,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádny z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna ustanovené advokátky Gabriely Kopuleté **se určuje** částkou 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1] Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, případně humanitárního azylu či doplňkové ochrany, z důvodu obav z pronásledování soukromými osobami v zemi původu, obav o budoucnost své vnučky a z důvodu, že mu na Ukrajině odmítají přiznat důchod a sociální výhody. Žalovaný jeho žádost zamítl s tím, že neshledal žádné důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Žalobní body mířily proti neudělení doplňkové ochrany s ohledem na pronásledování žalobce soukromými osobami a humanitárního azylu pro jeho zdravotní stav a nutnost hradit si péči na Ukrajině sám. K důvodům udělení humanitárního azylu konstatoval, že mu země jeho původu odmítá přiznat důchod a sociální výhody invalidního důchodce.

[3] K doplňkové ochraně krajský soud uvedl, že žalobci po návratu do země původu nehrozí žádná z forem vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Situaci na Ukrajině nelze označit za případ, kdy by státní orgány nebyly schopny a ochotny zajistit ochranu svým občanům. Pouhá skutečnost, že žalobce či jeho rodina státní orgány nekontaktovali, neboť jim nedůvěřují, nemůže odůvodňovat závěr, že by jim taková ochrana nebyla poskytnuta, resp. že by byla poskytnuta neúčinně. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 – 43.

[4] K humanitárnímu azylu soud uvedl, že zdravotní stav žalobce je stabilizovaný a léčba zdravotních potíží žalobce v zemi jeho původu je reálná a pro žalobce, který pobírá důchod v trojnásobně výši oproti průměru, i dostupná.

[5] Soud se dále zabýval otázkou bezpečnostní situace v zemi původu. Konflikt v zemi původu nelze považovat za totální konflikt. Žalobce žil v Charkově, tedy v oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinských státních orgánů a ozbrojené konflikty zde neprobíhaly.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného k ní

[6] Žalobce (stěžovatel) proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost. V ní nesouhlasí s tím, že jeho věc (zdravotní stav) nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele. Žalovaný porušil požadavek na řádné odůvodnění rozhodnutí dle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řádu. Krajský soud pochybil, neboť se s touto argumentací ztotožnil.

[7] Ve vztahu k doplňkové ochraně poukazuje na to, že konflikt na Ukrajině eskaloval do vyhlášení válečného stavu. Soud dané nezohlednil. Stěžovatel se pro výše uvedené obává návratu, neboť by byl vystaven násilnému jednání a pronásledování a hrozilo by mu nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.

[8] Žalovaný se ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl zamítnout kasační stížnost. K vyhlášení válečného stavu uvádí, že byl lokálně omezen, trval pouhých 30 dnů a stěžovatel netvrdí, že by se ho osobně dotýkal.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti [§ 102 zákona č. 150/2002 sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a doložil, že v řízení za něj v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná advokátka. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. předně zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů*

stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel se k otázce přijatelnosti nevyjádřil, přičemž soud v jeho věci neshledal naplnění žádné z výše uvedených podmínek přijatelnosti kasační stížnosti.

[12] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] K námitce týkající se posouzení otázky udělení azylu z humanitárních důvodů lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, z níž vyplývá, že smyslem institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, kdy sice není možné udělit žadateli azyl podle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale přesto by bylo v daném případě „nehumánní“ azyl neposkytnout. Při tomto rozhodování má správní orgán velmi široký prostor pro správní uvážení, přičemž je limitován pouze zákazem libovůle, který plyne pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.

[14] Žalovaný se velice podrobně zabýval zdravotním stavem stěžovatele. Naplnil východiska nastavená judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (srov. rozsudek ze dne 13. 12. 2016, Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10; ze dne 2. 5. 1997, D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96; či ze dne 27. 5. 2008, N. proti Spojenému království, stížnost č. 26565/05) a pro své závěry si opatřil relevantní informace o úrovni zdravotní péče v zemi původu. Úvahy o tom, jak žalovaný dospěl k závěru o neudělení humanitárního azylu, jsou podrobně rozvedeny na stranách 10 až 13 rozhodnutí žalovaného. Nedošlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu.

[15] Krajský soud ve svém rozsudku nezohlednil vyhlášení výjimečného (stěžovatelem a žalovaným označeným jako stav válečný) stavu v deseti oblastech země původu (včetně Charkovské oblasti). Pokud by stěžovatelem prezentované okolnosti byly důvodem k udělení doplňkové ochrany, měl k nim krajský soud přihlédnout dle mezinárodní zásady *non-refoulment* (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, č. 2288/2011 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto dále soustředil na otázku, zda stěžovatelem uváděné skutečnosti svědčí o důvodné obavě, že by mu v případě návratu na Ukrajinu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu.

[16] Ve své judikatuře se soud opakovaně zabýval tím, zda ozbrojený konflikt na Ukrajině představuje pro žadatele o mezinárodní ochranu skutečné nebezpečí vážné újmy dle citovaných ustanovení. Vycházel z toho, že ke kladné odpovědi na uvedenou otázku by musely být splněny tyto podmínky: (i.) země původu se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (ii.) žadatel o mezinárodní ochranu je civilista, (iii.) žadatel o mezinárodní ochranu by byl v souvislosti s tímto konfliktem v zemi původu

vystaven vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS).

[17] S ohledem na to, že konflikt na Ukrajině je dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany (srov. např. usnesení NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69, či ze dne 21. 2. 2019, č. j. 4 Azs 411/2018 - 26). V této souvislosti je prejudikovaná i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS). Stěžovatel přitom neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by byl vázán na jedno místo [nedopadá na něj branná povinnost, výše výdělku (důchod) je zcela nezávislá na místě pobytu v zemi původu a sám v minulosti plánoval přesun z Charkova). Možnost vnitřního přesídlení do oblasti nezasažené výjimečným stavem v případě stěžovatele nešla ani nelze vyloučit.

[18] Nutno dodat, že výjimečný stav v zemi původu již pominul. Byl vyhlášen v souvislosti s incidenty v Azovském moři na 30 dnů (od 26. 11. 2018 do 26. 12. 2018).

[19] S ohledem na výše uvedené nelze považovat vyhlášení výjimečného stavu v případě stěžovatele za důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[20] Ač krajský soud ve svém rozsudku nezohlednil vyhlášení výjimečného stavu na Ukrajině, nedošlo ve věci stěžovatele k zásahu do jeho hmotněprávního postavení; opomenutí soudu nemělo vliv na zákonnost jeho rozhodnutí, neboť okolnosti uváděné stěžovatelem nebyly důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Odmítl ji proto jako nepřijatelnou dle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o první větu § 60 odst. 3, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[23] Stěžovateli byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2019, č. j. 1 Azs 450/2018 - 21, ustanovena zástupkyně Mgr. Gabriela Kopuletá, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí v takovém případě hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky přísluší odměna za 1 úkon právní služby (sepis kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d), § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu]. Ustanovené zástupkyni dále náleží náhrada hotových výdajů v paušální částce za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního

tarifu). Celkem tedy činí odměna ustanovené zástupkyně 3.400 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu